

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **L., a. s.**, so sídlom J., B., IČO: X., zastúpeného JUDr. Z.B., advokátkou so sídlom P., B. proti žalovanému: **A., spol. s r. o.**, so sídlom C., M., IČO: X., **o zaplatenie 71 161,59 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 26Cb 65/2010 a v rámci tohto konania **o návrhu žalovaného na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti** na ďalšie konanie Okresnému súdu v Michalovciach, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrhu žalovaného na prikázanie veci Okresného súdu Bratislava III, ktorá sa vedie pod spisovou značkou 26Cb 65/2010, na ďalšie konanie Okresnému súdu v Michalovciach **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e:

V právnej veci vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 26Cb 146/2009 podal žalovaný dňa 18.01.2010 vzájomný návrh, ktorý bol uznesením, č. k. 26Cb 146/2009-179 zo dňa 03.05.2010 vylúčený na samostatné konanie a v súdnom registri zapísaný pod sp. zn. 26Cb 65/2010. Dňa 08.04.2010 žalovaný vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti konajúceho súdu, ktoré podanie súd podľa obsahu posúdil ako návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti na ďalšie konanie Okresnému súdu v Michalovciach (§ 12 ods. 2 OSP). Vhodnosť prikázania veci videl žalovaný v tom, že absolútna väčšina potenciálnych svedkov má bydlisko v obvode Okresného súdu v Michalovciach.

K návrhu žalovaného na prikázanie veci Okresnému súdu v Michalovciach sa vyjadril žalobca, ktorý žiadal návrhu nevyhovieť pre jeho neopodstatnenosť. Odôvodnenie návrhu

žalovaným označil za účelové vzhľadom ku skutočnosti, že ani jedna z procesných strán vo svojich doterajších vyjadreniach nenavrhol ako svedka žiadnu osobu s bydliskom v obvode Okresného súdu v Michalovciach. Žalobca vyjadril názor, že pre výsledok sporu bude rozhodujúce posúdenie rozsahu práv a povinností zmluvných strán zo zmluvy o dielo, ktoré môže rovnako dobre vykonať aj miestne príslušný Okresný súd Bratislava III. Poukázal tiež na to, že v zmysle platnej judikatúry len samotná skutočnosť, že v konaní je potrebné vykonať výsluch svedkov pred dožiadaným súdom, nezakladá dôvod pre delegovanie veci súdu, v ktorého obvode svedkovia žijú. Vyslovil tiež domnienku, že žalovaný sa podaním návrhu na prikázanie veci pokúša „zhojiť“ svoj nesúhlas s postúpením veci (v rámci ktorej bol podaný vzájomný návrh) z Okresného súdu v Michalovciach na Okresný súd Bratislava III, ku ktorému došlo na základe jeho námietky miestnej nepríslušnosti. Zdôraznil, že inštitút delegácie z dôvodu vhodnosti nemôže slúžiť na to, aby jeho prostredníctvom účastníci dosiahli nápravu podľa nich nesprávneho rozhodnutia, ktorým bola vyriešená otázka miestnej príslušnosti. S poukazom na konanie žalovaného, ktorý už trikrát podal proti nemu ten istý návrh na vydanie platobného rozkazu (z toho dva razy na miestne nepríslušný súd), ktorý opakovane zobral späť, považuje žalobca návrh žalovaného na prikázanie veci Okresnému súdu v Michalovciach za ďalší prostriedok, ako mariť rýchlosť a hospodárnosť konania.

Podľa § 12 ods. 2 OSP, vec možno prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti. Podľa § 12 ods. 3 OSP, o prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa vec má prikázať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Bratislava III a Okresnému súdu v Michalovciach (§ 12 ods. 3 OSP) vec prejednal bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že návrhu žalovaného nie je možné vyhovieť. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti podľa § 12 ods. 2 OSP predstavuje výnimku z práva účastníka občianskeho súdneho konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Dôvody vhodnosti, opodstatňujúce prikázanie veci inému súdu, môžu mať rôznu povahu, môže ísť napríklad o dôvody finančné, zdravotné, sociálne a podobne. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter, musí ísť teda o dôvody hodné osobitného zreteľa. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania, ako aj pomerov účastníkov, pričom na pomery účastníka, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len za predpokladu, že to nebude mať negatívny dopad na ostatných účastníkov konania. Vždy

si preto treba vyžiadať a pri rozhodovaní zohľadniť ich stanovisko. Pozitívne rozhodnutie o návrhu na prikázanie veci inému súdu je na mieste iba vtedy, ak od takého postupu možno dôvodne očakávať hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie veci iným súdom, než je ten, ktorý je podľa zákona miestne príslušný na konanie v danej veci.

Použitie tohto inštitútu prichádza do úvahy len vtedy, ak je žaloba podaná na vecne a miestne príslušný súd alebo ak bola príslušnému súdu postúpená. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa preto ako s predbežnou otázkou musel zaoberať miestnou príslušnosťou Okresného súdu Bratislava III na konanie o vzájomnom návrhu, ktorú žalovaný spochybnil. Podľa § 89 OSP platí, že súd, ktorý je príslušný na konanie o určitej veci, je príslušný aj na konanie o veciach s ňou spojených a o vzájomných návrhoch odporcu, s výnimkou vecí uvedených v § 88. Znamená to, že súd, ktorý je miestne príslušným súdom na prejednanie určitej veci, je príslušný aj na konanie o vzájomnom návrhu. Výnimkou je len prípad, ak je na konanie o vzájomnom návrhu výlučne miestne príslušný iný súd (odlišný od toho, na ktorý bola podaná pôvodná žaloba). V takom prípade musí súd vylúčiť vzájomný návrh na samostatné konanie a postúpiť ho výlučne príslušnému súdu. S výnimkou uvedeného prípadu však vylúčenie vzájomného návrhu na samostatné konanie nemá žiadny vplyv na určenie miestne príslušného súdu, rovnako tak ani následné späťvzatie pôvodného návrhu na začatie konania. Uvedené vyplýva zo zásady *perpetuatio fori*, čiže zásadnej nezmeniteľnosti vecnej a miestnej príslušnosti súdu, ktorá je vyjadrená v ustanovení § 11 ods. 1 OSP. Podľa tohto ustanovenia je pre určenie miestnej príslušnosti rozhodujúci výlučne stav v čase začatia konania, pričom takto založená miestna príslušnosť trvá až do skončenia veci, a to aj vtedy, ak by sa podmienky, ktoré boli pôvodne rozhodujúce pre jej určenie, počas konania zmenili. V čase začatia konania o vzájomnom návrhu bol pre toto konanie miestne príslušným súdom Okresný súd Bratislava III (podľa § 89 OSP v spojení s § 85 ods. 4 OSP) a v súlade so zásadou *perpetuatio fori* ním ostane až do právoplatného skončenia danej veci.

S konštatovaním, že Okresný súd Bratislava III je vecne aj miestne príslušný na konanie v predmetnej veci, sa Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalej zaoberal samotným návrhom žalovaného na prikázanie veci na ďalšie konanie Okresnému súdu v Michalovciach a dospel k záveru, že dôvody uvádzané žalovaným nevykazujú charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné jeho návrhu vyhovieť. Najvyšší súd Slovenskej republiky prihliadol aj na nesúhlasné stanovisko žalobcu a stotožnil sa s jeho výhradami. Žalovaný vo svojom podaní neuviedol žiadne skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že prikázanie veci Okresnému súdu v Michalovciach prinesie oproti prejednaniu veci Okresným súdom

Bratislava III výraznejšie zjednodušenie prístupu účastníkov k súdu, väčšiu hospodárnosť konania alebo sa konanie v dôsledku toho výraznejšie urýchli. Aj keby v danom spore bolo potrebné vypočuť svedkov, ktorí majú bydlisko v obvode Okresného súdu v Michalovciach, táto skutočnosť sama osebe nezakladá dôvod na prikázanie veci miestne nepríslušnému súdu. Dôkaz výsluchom svedka môže Okresný súd Bratislava III vykonať aj prostredníctvom dožiadaného súdu (§ 122 ods. 2 OSP).

Keďže v danom prípade neboli splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 12 ods. 2 OSP, Najvyšší súd Slovenskej republiky návrhu žalovaného nevyhovel.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. februára 2011

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcssová